

Dr. Vértessy László
PhD jur. PhD oec.

Közigazgatási tevékenységek

Tevékenységek

Tevékenységfajták

Tevékenységfajta: a hasonló jogi sajátosságokkal rendelkező és hasonló igazgatási tevékenységet igénylő feladatok megvalósítása, lényegüket tekintve egynemű feladatokból álló feladatcsoportok.

- a közigazgatás nagyon **sokféle**, egymástól jelentős módon **eltérő** feladat megoldását jelenti
- a feladatmegoldás, a **társadalom széles értelemben vett viszonyaira való hatásgyakorlás** a közigazgatás számára előírt valamilyen **eredmény létrehozása** egymástól különböző igazgatási tevékenységekben valósul meg
- a tevékenységek **sok szempontból eltérnek** egymástól
 - a jellemző cselekmények összetételében,
 - jogi szabályozottságuk mértékében és módjában,
 - jogi hatásukban,
 - a feladatmegoldás módjában,
 - a cselekvő alany személyében
 - a hatásgyakorlás áll-e bírósági vagy alkotmánybírósági ellenőrzés alatt
- az **eltérések** nagyjából **kijelölik** a tevékenységfajták **osztályozási szempontjait**

Tevékenységfajták

jogi szempontok

- 1) **milyen típusú igazgattal** kerül kapcsolatba a közigazgatás szerve
- 2) rájuk **milyen hatást** gyakorol
- 3) az **igazgatás alanya és tárgya között** milyen **kapcsolat** áll fenn
- 4) az **igazgatás cselekvési lehetőségét** (hatáskörét) a jog milyen mértékben és módon **szabályozza**

igazgatási szempontok

- 1) mi a cselekvés **célja, rendeltetése**
- 2) milyen a cselekvés **módja**
- 3) milyen a feladat megvalósításához szükséges **munka neme**

Madarász Tibor: komplex osztályozás

- **elvi-politikai tevékenység**
- **hatósági tevékenység:**
 - hatósági jogalkalmazó-végrehajtó tevékenység (szolgáltató és természetes érvényesítő cselekmények is);
 - hatósági szabályozó-jogalkotó tevékenység
- **szervezetirányítási tevékenység**
- **szervező-operatív tevékenység:** mellérendeltséggel járó cselekmények, polgári jogi szerződések, munkaszerződések megkötése, gazdálkodási cselekmények

Osztályozás - szervei

Alanyi, szervei szempontú osztályozás

- a tevékenységet végző **közigazgatási szerv** alapjellemezője
- **szervezet = szervrendszer** (szerveztrendszer felesleges többszörözés)
- gyakran **egyfajta burkolt funkcionális vagy feladatellátási** csoportosítás is
- az alanyi osztályozás **hagyományos kategóriái**
 - **szakirányú, funkcionális** (primér): azért végez, hogy megvalósítsa azt a célt, amelyre létesítették, eltérő, (ágazat)
 - **szervei, institutionális**: azért végez, hogy mint szerv fennállni és működni tudjon, standardizálható (HR, dologi, vagyongazdálkodás, ügyiratkezelés)

Csoportok:

- működési és befolyásolási **területe alapján**: i) **központi** vagy ii) **nem központi** (területi) szervek
- **közfeladat** alapján: i) **államigazgatási**, ii) **helyi önkormányzati**, iii) **köztisztviselői, közfeladatot ellátó egyéb** szervek
- **cselekvés-befolyásolás** alapján: i) **testületi** vagy ii) **egyszemélyes** (hivatali) vezetés
- **intézmények** alapján: i) **fenntartás** vagy ii) **fenntartás is**;
a fenntartói igazgatás **több ágazati törvény** tárgyát képezi (oktatás, egészségügy, szociális, közgyűjtemény), **fenntartó**: államigazgatási szerv, helyi önkormányzat, köztisztviselő

Osztályozás – jogi (igazgatási)

Jogi (igazgatás módja) **szempontú osztályozás**

alapja az, hogy **milyen eszközökkel, cselekményekkel** végzi a közigazgatási szerv az igazgatást; jog szempontjából alapvetően **kétfélék:**

nem jogi hatású cselekmények - nem a jogi eszközök a meghatározó szerep

- **döntés-előkészítés** (elvi-politikai),
- magas szintű **szervezési tevékenység**
- **információszerző cselekmények**

jogi hatású cselekmények (aktus) - jogi eszközök dominálnak

- **jogszabályok érvényesülése**
 - **jogalkalmazás** – különösen hatósági (a jogérvényesítés fő, de nem egyetlen módja)
 - **jogérvényesülés/érvényesítés:** önkéntes (érvényesülés), végrehajtás (szűkebben érvényesítés)
- **jogszabályalkotás:** a közigazgatási tárgyú jogszabályok (a teljes joganyag kb. 90%-a; de a jogszabály előkészítés is hangsúlyos; 2010-2014 között a törvények 70%-a)
- **jogviszonyokban**
 - **szuprematív:** belső: közigazgatási szervezetre irányul, külső: közigazgatáson kívüli jogalanyokra
- ez a klasszikus klasszikus közigazgatási (jogi) forma
 - **mellérendelt**
 - **kooperációs**
 - **egyéb**

Külső működés

Szervezeten kívüli igazgatás

- jellemzője a **hierarchia hiánya**, nincs szervezeti alá-fölérendeltség
- centrumában a jogalany állammal szembeni, **közjogi természetű jogainak és kötelezettségeinek** megállapítása áll
- az **érintett jogalany** lehet
 - maga is **közigazgatási szerv**
 - közigazgatási szerv által **irányított** vagy **felügyelt jogalany**
 - a **közigazgatással** semmilyen szervezeti kapcsolatban **nem** álló jogalany, például magánszemély, gazdálkodó szervezet, társadalmi szervezet, alapítvány stb.
- a **jogállamra alapvetően** a hierarchián kívüli igazgatás, mint jogilag korlátozott igazgatás a jellemző → **jogállami korlátok**, hogy
 - az igazgatottnak csak **egyes életviszonyaira**, és nem mindre terjed ki,
 - **törvényi felhatalmazás** kell a beavatkozásra,
 - **korlátját** képezik az **állampolgári (alkotmányos) jogok**,
 - a jogrendszer egésze **szavatolja az állampolgári jogok védelmét**
 - a közigazgatás **normatív és egyedi aktusainak**
 - **bírósági felülvizsgálata**,
 - **Alkotmánybírósági kontroll**

Szervezeten kívüli igazgatás

Hierarchikus igazgatás (irányítás)		Hierarchián kívüli igazgatás (nem hierarchikus)	
Szervezetrendszeri (szervezetrendszeren belüli) igazgatás		Szervezetrendszeren kívüli igazgatás	
Belső igazgatás		Külső igazgatás	
közigazgatás szervezete	közigazgatás szervezetéhez tartozó szerv vagy intézet irányában, a szervrendszerhez tartozás okán	szervrendszerhez nem tartozó jogalanyok tekintetében vagy a szervrendszerhez tartozó jogalanyokra nézve	
omnipotencia, teljes szervezeti alárendeltség	a jogviszony mindkét alanya közigazgatási szerv, de nincsenek hierarchikus viszonyban egymással	az egyik fél közigazgatási szerv, a másik fél nem tartozik a közigazgatáshoz, pl. állampolgár vagy szervezet	
<ul style="list-style-type: none"> • irányítás: meghatározó, majdnem teljes befolyásolás • törvények szabályozzák • címzettjei a közigazgatási szervezetéhez tartozó szervek • tiszta igazgatási hatalom birtokában végzett igazgatás 	<ul style="list-style-type: none"> • szervezeti, igazgatási hatalom (pl. közfeladatot ellátó egyéb szervek) • gyakran a közhatalmi igazgatásra jellemző formák és jogi eszközök útján • a kényszerítés és a szankciók korlátozottak, alapvetően szervezeti jellegűek 	<ul style="list-style-type: none"> • közhatalmi jellegű igazgatás • a közigazgatási kényszer és szankcionálás teljes eszköztárával 	

Szervezeten kívüli igazgatás

	Szervezetrendszeri (szervezetrendszeren belüli) igazgatás	Szervezetrendszeren kívüli igazgatás
Hierarchikus igazgatás (irányítás)	<p>közigazgatás szervezete omnipotencia, teljes szervezeti alárendeltség</p> <ul style="list-style-type: none">• irányítás: meghatározó, majdnem teljes befolyásolás• törvények szabályozzák• címzettjei a közigazgatási szervezetéhez tartozó szervek• tiszta igazgatási hatalom birtokában végzett igazgatás	
Hierarchián kívüli igazgatás (nem hierarchikus)	<p>közigazgatás szervezetéhez tartozó szerv vagy intézet irányában a jogviszony mindkét alanya közigazgatási szerv, de nincsenek hierarchikus viszonyban egymással</p> <ul style="list-style-type: none">• szervezeti, igazgatási hatalom (pl. közfeladatot ellátó egyéb szervek)• gyakran a közhatalmi igazgatásra jellemző formák és jogi eszközök útján• a kényszerítés és a szankciók korlátozottak, alapvetően szervezeti jellegűek	<p>szervrendszerhez nem tartozó jogalanyok tekintetében vagy a szervrendszerhez tartozó jogalanyokra nézve az egyik fél közigazgatási szerv, a másik fél nem tartozik a közigazgatáshoz, pl. állampolgár vagy szervezet</p> <ul style="list-style-type: none">• közhatalmi jellegű igazgatás• a közigazgatási kényszer és szankcionálás teljes eszköztárával

Hatáskör
Hatósági jogkör

Hatósági igazgatás

Funkció: a szerv társadalmi rendeltetésének lényegét határozza meg

- a legtágabb, általános
- a funkció változatlan, a feladat idomul a társadalmi szükségletekhez

Feladatkör: a közügyek intézésének tárgykör szerinti csoportja

- általános, változó
- közigazgatási szerv rendeltetési célja

Hatáskör: ki, hogyan jogosult/kötelezett meghatározott közügyek intézésére

- általános v. különös v. kizárólagos
- feladaton belül milyen ügyekben kell eljárnia

Hatósági jogkör: egyedi közhatalmi aktus kibocsátása/alkalmazása

- konkrét, egyedi

Hatáskör

Joghatóság

nemzetközi
illetékesség

azt jelöli, hogy mely
ország
közigazgatási
hatósága jár el

Hatáskör

ki hogyan jogosult
és/vagy kötelezett
meghatározott
közügyek intézésre

a hatáskörébe tartozó
ügyben illetékességi
területén, vagy kijelölés
alapján köteles eljárni

Illetékesség

azonos hatáskörű szervek
közül **területileg** melyik
jár el

- az ügyfél **lakóhelye**/tartózkodási helye, ennek hiányában szálláshelye, illetve **székhelye**, telephelye, fióktelepe;
- az ügy tárgyát képező **ingatlan** fekszik;
- az ügy tárgyát képező **tevékenységet gyakorolják** vagy gyakorolni kívánják;
- a **jogellenes magatartást** elkövették

A hatóság a joghatóságát –az alkalmazandó jogot –, hatáskörét és illetékességét az **eljárás minden szakaszában** hivatalból köteles vizsgálni.

Hatósági igazgatás

Hatóság: olyan közigazgatási szerv, amely **közigazgatási hatósági jogkört** gyakorol

- hatósági jogkörrel felruházott közigazgatási szervek
- közigazgatási szervet hatósági jogkörrel **kizárólag jogszabály** ruházhat fel
- **nem minden közigazgatási szerv** rendelkezik hatósági jogkörrel
- **jogszabály felruházhat** hatósági jogkörrel **nem közigazgatási szervet** (→ kvázi-közigazgatási szerv, közfeladatot ellátó egyéb szerv)

- a közigazgatási szervek **hatáskörét kizárólag jogszabály** állapíthatja meg
- **hatáskör-átruházás tilalma, kivételek:**
 - **(szub)delegálás:** kizárólag akkor kerülhet sor, ha azt **jogszabály kifejezetten megengedi**
 - **kiadmányozás:** a hatáskört gyakorló személy **átruházza a döntései kiadásának a jogosultságát – kiadmányozási jog** (a kiadmányozás belső munkamegosztás a közigazgatási szerveken belül) akik döntéseket hoznak a **közigazgatási szerv**, illetve annak **vezetője nevében (!)**
 - **szignálás:** **munkafeladatok felelősségének kijelölése** a szerveken belül - a feladatot a vezető a neki beosztott, vagyis az alatta levő hierarchikus szinten működő személyre szignálja

- **a hatósági tevékenységnek két fő formája:**
 - a **hatósági jogalkalmazás, jogérvényesítés**
 - **hatósági felügyeleti tevékenység** (nem azonos a szervezeten belüli felügyelettel)

Hatáskör – szervezési elvek

			Hatáskör	
			Általános közigazgatás valamennyi, sok ágazata	Különös közigazgatás egy, néhány szakágazata
Szervezési elv	Centralizált központosított	koncentrált összpontosított	Kormány	Miniszterelnökség Miniszterelnöki Kabinetiroda Minisztérium
		dekoncentrált szétponosított	Fővárosi, Megyei Kormányhivatalok járásí hivatalok	szakigazgatási szervek (attól függ) (kormányhivatalok, központi hivatalok; területi, helyi szervek)
	Decentralizált nem központosított központosítatlan		helyi önkormányzatok (megye, település)	szakmai önkormányzatok (köztestületek – kamarák) nemzetiségi önkormányzatok

Egyéb lehetséges jellemzési szempontok

- a szerv **létrehozása** (alanya vagy jogszabály szerint)
- a **feladat**, amelyre létrehozzák
- **működési forma** (testületi, hivatali, egyedi)
- **jogalanyiség**, jogi személyiség
- az önálló **működés (és) gazdálkodás** (kötségvetés alapú szemlélet)
- **személyi állomány**: hivatásos – laikus elemekből álló
- **szint**: alsó- közép- és felsőfokú szerv

Hatáskör – Ákr.

2016. évi CL. törvény az általános közigazgatási rendtartásról

15. § [Az eljárási kötelezettség]

(1) A hatóság a hatáskörébe tartozó ügyben az **illetékességi területén**, vagy **kijelölés** alapján **köteles eljárni**.

(2) Ha a hatóság - *a jogszerű hallgatás esetét kivéve* - eljárási kötelességének az ügyintézési határidőn belül **nem tesz eleget**, a jogszabályban meghatározott **felügyeleti szerve az eljárás lefolytatására utasítja**. Ha nincs felügyeleti szerv, vagy az nem intézkedik, az eljárás lefolytatására a közigazgatási perben eljáró bíróság kötelezi a hatóságot.

17. § [A hatáskör és az illetékesség vizsgálata]

A hatóság a hatáskörét és illetékességét az eljárás **minden szakaszában hivatalból vizsgálja**. Ha valamelyik hiányát észleli, és kétséget kizáróan megállapítható az ügyben illetékességgel rendelkező hatóság, az ügyet **átteszi**, ennek hiányában a kérelmet **visszautasítja** vagy az eljárást **megszünteti**.

Hatáskör – Ákr.

18. § [A hatásköri és az illetékességi vita]

(1) Ha ugyanabban az ügyben

a) **több hatóság állapította meg hatáskörét** és illetékességét,

b) **több hatóság állapította meg hatáskörének** és illetékességének **hiányát**, és emiatt az eljárás nem indulhat meg vagy nincs folyamatban, vagy

c) több illetékes hatóság előtt indult az eljárás, és a megelőzés alapján nem lehet eldönteni, hogy melyik hatóság jogosult az eljárásra,

az érdekelt hatóságok kötelesek egymás között azonnal, de legfeljebb 3 napon belül **megkísérelni a vita eldöntését**.

(2) Az egyeztetést az a hatóság kezdeményezi, amelyiknél az eljárás **később indult** meg, amelyik hatáskörének és illetékességének hiányát később állapította meg, vagy amelyik hatóságnál az **ügyfél** az egyeztetés lefolytatása iránti kérelmét benyújtotta.

(3) Ha az (1) bekezdés szerinti eljárás **nem vezetett eredményre**, az eljáró hatóságot

a) illetékességi összeütközés esetén a legközelebbi közös felügyeleti szerv, ennek hiányában a vita eldöntését kérő hatóság működési területe szerint illetékes fővárosi és megyei kormányhivatal öt napon belül,

b) hatásköri összeütközés esetén a **közigazgatási bíróság**

jelöli ki.

Hatáskör – Ákr.

99. § [A hatósági ellenőrzés tárgya]

A hatóság - a hatáskörének keretei között - **ellenőrzi a jogszabályban** foglalt rendelkezések betartását, valamint a **végrehajtható döntésben** foglaltak teljesítését.

106. § [Az ideiglenes intézkedés]

(1) A hatóság - **tekintet nélkül a hatáskörére** és az illetékességére - hivatalból köteles megtenni azt az ideiglenes intézkedést, amelynek hiányában a késedelem **elháríthatatlan kárral, veszéllyel** vagy a **személyiségi jogok** elháríthatatlan **sérelmével** járna. A hatóság haladéktalanul értesíti a megtett intézkedésről az illetékes hatóságot.

113. § [Jogorvoslati eljárások]

(2) Hivatalból induló jogorvoslati eljárások

a) a döntés módosítása vagy visszavonása a hatóság saját hatáskörében,

120. § [A döntés módosítása vagy visszavonása]

(1) Ha a hatóság megállapítja, hogy a másodfokú hatóság, a felügyeleti szerv vagy a közigazgatási bíróság által el nem bírált döntése **jogszabályt sért**, a döntését annak közlésétől számított **1 éven belül**, legfeljebb egy ízben módosítja vagy visszavonja.

Hatáskör – Ákr.

Hallgatás

Jogszerűtlen

felügyeleti szerv utasítja

vezető ellen fegyelmi eljárás

kár + sérelem díj

felügyeleti szerv más hatóságot jelöl ki

illeték visszafizetés

nincs ellenérdekű ügyfél, a jogot megszerzi

jogosultság gyakorlásának benyújtása

Jogszerű

pénzbeli ellátás jogszabályi emelése

Jogérvényesülés

Jogérvényesülés

Jogkövetés: emberek magatartása egybeesik a jogilag előírt mintával

- **tudattalan jogkövetés:** úgy követi a jogot, hogy "nem is tud róla" → más társadalmi normák (erkölcs, stb.) - pl. emberölés tilalma
- **tudatos jogkövetés:** jogismeretet feltételez
- **instrumentális jogkövetés:** a legtudatosabb jogkövetési forma: nem csak a jogszabály tartalmára, hanem funkciójára is kiterjed a jogismeret

A jogi normák a **gyakorlati megvalósulása - jogalkalmazás**

- a **jog követése** a **jog érvényesülése** - jogi norma címzettje ténylegesen tanúsítja a magatartást, vagy tiltás esetén tartózkodik attól (**önkéntes**)
- a **jog kikényszerítése** a **jog érvényesítése** (nem önkéntes) → végrehajtás
- jogérvényesítés és a jogérvényesülés ugyanazon jelenség két oldalaként nevezhető meg

Jogalkalmazás: jogi normák **egyediesítési folyamata**

- **Bírói jogalkalmazás - konfliktus** eldöntése és jogszabályi előírás kikényszerítése
- **Hatósági jogalkalmazás - sokszor nincs jogsértés**, hanem egy jogszerű magatartás joghatásának kiváltásához van szükség hatóság közreműködésére, pl. ingatlan-nyilvántartás, házasságkötés; idesorolható a hatósági felügyelet, hatósági ellenőrzés (kifelé irányul)
- **formalista és realista modell**

Jogalkalmazás

Jogalkalmazás: jogi normák **egyediesítési folyamata**

Formalista modell

- a **bíró** szerepe a jogalkalmazásban a premisszákon alapuló **mechanikus logikai következtetésre** korlátozódik,
Montesquieu: bíró = „a törvény szája” (la bouche de la loi)
Weber: bíró = „paragrafus-automata”
Leibniz: calculemus

Klasszikus formalista modell:

- két **premissza** (általános szabály és tényállás) előre adott
- **bíró feladata:** **tények** megállapítása, alkalmazandó **jogszabály** megkeresése; A két premissza mechanikusan egymásra vonatkoztatása → ítélet meghozatala
- **ítélet a jogszabály és a tényállás által determinált**

Realista modell

- az ítélet nem egyértelműen meghatározott, bizonytalan, **szubjektív tényezőktől** (bíró személyétől) függ:
a bíró először **ítéletet** alkot előítéletei, benyomásai alapján és ehhez **keresi meg a premisszákat:** ítéletének megfelelő tényeket, jogszabályokat

Jogalkalmazás realista modellje:

- valóságban **‘fordítva’** történik
- bíró a **konklúzióból indul ki:** ítéletet alkot preconcepciói, benyomásai alapján
- ehhez az **ítélethez keresi meg** azokat a **tényeket** és **jogszabályokat**, amelyek ezt alátámasztják
- tényállás és jogszabályok is bizonytalanok, ‘alakíthatóak’

Jogalkalmazás

Az **általános normának** – amely elvontan egy tényálláshoz egy következményt fűz – ahhoz, hogy egyáltalán értelmet nyerjen, **EGYEDIESÍTÉS**re van szüksége

A jogalkalmazás **tág értelemben**:

- olyan tevékenység, amelynek során a jogszabályban **absztrakt**, elvont módon megfogalmazott **tényállást az egyedi ügyre alkalmazzák**
- egyedi **jogviszonyokat létesítenek, szüntetnek vagy változtatnak** meg, illetve egyedi jogviszonyok létesítését, megszűnését vagy megváltozását **állapítják meg**.

A jogalkalmazás **szűk értelemben**:

- **állami tevékenység**,
- amelyet **állami szervek** vagy valamilyen jogszabályi felhatalmazás alapján más, **nem állami szervek** (pl. ügyvédek) végezhetnek
- az állam közhatalommal rendelkező szervei **egyedi ügyekben** eljárva hoznak bizonyos döntéseket,
- mindig **jogszabályi felhatalmazás alapján** és mindig **jogi keretek között**.

Jogalkalmazás - Jogérvényesítés

Jogalkalmazás: jogi normák **egyediesítési folyamata**, amelyet végezhetnek

- **magánszemélyek** (szerződéskötés)
- **állam szervek** → címzett(ek) számára jogalkalmazói aktus
 - **közigazgatási jogalkalmazás:** tág fogalom:
 - hatósági jogalkalmazás
 - a hierarchián belül végzett, nem hatósági jogalkalmazó tevékenysége is
 - **közigazgatási hatósági jogalkalmazás:** a feljogosított közigazgatási tevékenységet végző szerv (hatóság) a jogi normák előírásait a jogalanyokkal szemben, közhatalom (imperium) birtokában érvényesíti

Jogalkalmazás

jogalkalmazás	Közigazgatási / hatósági	Igazságszolgáltatási / bírói
 hatalmi ág	végrehajtó	igazságszolgáltatás / bírói
 feladat, cél	közzolgáltatás, közfeladat , közcél	igazságszolgáltatás, jogvédelem
 indul	hivatalból + kérelemre feltételek esetén folytathatja is	kérelemre indul (Pp-kereset, Be-ügyész, vád)
 kérelem	nincs kötve , a hatóság mindenre kiterjedő döntést is hozhat, hoz;	kötve van
jogági élet	az eljárásjog az anyagi része, nincs kódex	önálló, kódex (Pp, Be)
 anyagi-eljárási jog sorrendje	általában az eljárási jog megelőzi az anyagit	anyagi jog megelőzi az eljárást
 időpont	jövőbeli	múltbéli esemény
formája	általában nem peres , (peren kívüli)	peres
jogerő	alaki	alaki és anyagi
eljárási kötelezés	a bírói döntés kötelező a közigazgatásra	a közigazgatási szerv döntése nem kötelezi
végrehajtás	hivatalból + kérelemre	jogosult kérelemére

Közigazgatás – de! igazságszolgáltatási jellegű – birtokvita (jegyző), szabálysértés (esetleg ingatlan-nyilvántartás, mivel tulajdon jog alapításáról döntenek)

Bírói – de! közigazgatási jellegű – cégnyilvántartás, jogi személyek nyilvántartása

Kapcsolódási pont: a bírói felülvizsgálat

Jogalkalmazás

Alanyai

- **állami szervek:** bíró, közigazgatási szerv, stb. (ügyész, Alkotmánybíróság)
- **magánszemélyek:** természetes, jogi személy, jogi személyiség nélküli
- **jogtudomány**

Jellege

- **mechanikus**, ha zárt, teljes a jogrendszer
- **jogfejlesztő** hézagok, összeütközések
- logikai művelet **szillogizmus** (premissza, konklúzió), szelekció, minősítés, értékelés
- **joghézagok** (jogalkalmazási, kritikai, alternatív)

Analógia

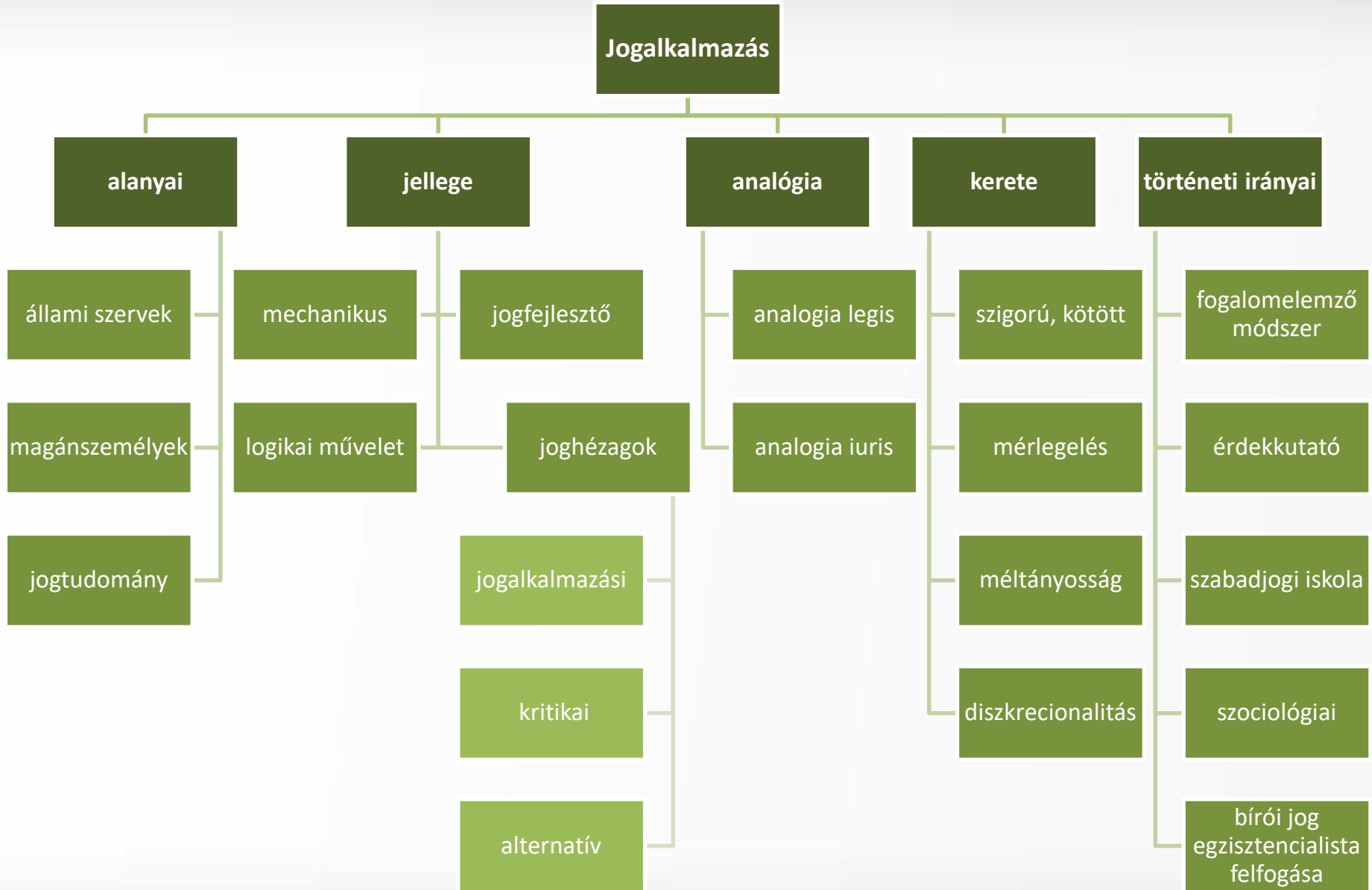
- **analogia legis** (joghatás átvitele olyan tényállásra amire a jogalkotó nem gondolt)
- **analogia iuris** (joghatás átvitele általános jogelv alkalmazásával)

Kerete: szigorú-kötött, mérlegelés, méltányosság, diszkrecionalitás

Történeti irányai

- **fogalomelemző módszer** (történeti és természetjogi iskola)
- **érdekkutató** (Jhering, a jog érdekei)
- **szabadjogi iskola** (konkrét eset érdekei)
- **szociológiai**
- **bírói jog egzisztencialista felfogása**

Jogalkalmazás

Jogértelmezés

Értelmezés

Alanya

Módszere

Eredménye

Tartalma

jogalkotói
(autentikus)

nyelvtani

logikai

megállapító

helyesbítő

szubjektív, akarat
elmélet

jogalkalmazói

rendszer-
tani

törté-
neti

kiterjesztő

megszorító

objektív,
nyilatkozati
elmélet

tudományos
(doktrinális)

cél szerinti

alkotmány-
konform

köznapi

**Köszönöm
a figyelmet!**

